

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 6.07.2023

Sayı: 7

Adnan Şefik ÇİRKİN
Hatay Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 6.7.2023

Adnan Şefik ÇİRKİN
Hatay Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Tarım, Orman ve Köyışleri
Esas Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Tarih: 7-7-2023	Esas No: 2/1287

1244110

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
0 6 Temmuz 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
0 6 Temmuz 2023
No : 1244110

GEREKÇE

Tarımsal üretimde mazot ve gübreden sonra çiftçilerimizin en büyük gider kalemlerinden birisi tarımsal sulamada kullanılan elektrik bedelleridir. Mazot, gübre, tohum, ilaç vb. girdi kalemleri yanında, üretimin sürekliliği için en önemli girdi maliyetlerinden olan sulama giderleri çiftçimizin belini bükmekte, yüklü elektrik faturaları çiftçimizin üretimden vazgeçmesine neden olmaktadır.

Ülkemiz genelinde elektrik borcu nedeniyle icralık olan çiftçi sayısı her geçen gün artmakta, dönem dönem yapılan borç yapılandırılmaları bile çiftçimizin artan elektrik sorununa çözüm olamamaktadır.

Sattığı üründen elde ettiği parayla bile elektrik faturaları ödenemeyecek duruma gelen çiftçilerimiz artan maliyetler karşısında ekim yapmaktan vazgeçerken, birçok çiftçimiz de elektriği kesilmesin diye bankalardan kredi çekmek zorunda kalmaktadır.

Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ (TEDAŞ), Özelleştirme Yüksek Kurulunun 2 Nisan 2004 tarih ve 2004/22 sayılı kararı ile özelleştirme programına alındı. Dağıtım ve perakende satış hizmeti yürütmek üzere TEDAŞ'a bağlı dağıtım bölgeleri 21 adet dağıtım şirketi şeklinde yeniden yapılandırılmıştır.

TEDAŞ'a ait tüm dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesi 2013'te tamamlanmış, ardından Türkiye'deki elektrik dağıtım işi, 21 bölgeye bölünerek özel sektör tarafından yürütülmeye başlanmış, dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinde kamunun pazar payı kalmamıştır.

Elektrik dağıtımının özelleştirme şartlarından biri de ihaleyi alan şirketlerin yenileme ve genişleme yatırımları yapma şartıdır. İhaleyi alan şirketler, bu yatırımları tüketim ve hizmet bedellerini artırarak tüketiciye yansıtmaktadır. Ancak elektrik dağıtım özelleştirmeleri sonrasında yaşanan denetimsizlik ve düzenlenen her kanunun dağıtım şirketleri lehine düzenlenmesi nedeniyle tüketiciler âdeta soyulmaktadır.

Elektrik dağıtım şirketlerine yöneltilen en büyük eleştiri kayıp-kaçakla mücadele adı altında borcunu ödemeyen çiftçileri cezalandırmak amacıyla elektriği tümüyle keserek, borcunu ödeyen çiftçilerimizi de cezalandırmasıdır. Borcunu ödeyen çiftçiye ceza niteliğindeki bu uygulamanın bir başka anlamı şudur; devlet enerji dağıtım şirketlerinin tahsil edemediği borçlarının tahsildarı konumuna getirilmiştir.

Bununla birlikte çiftçinin artan maliyetler nedeniyle elektrik faturasını ödeyememesi, elektriği kaçak kullandığı anlamına da gelmemektedir. Sayaç mühürlense bile hattan elektrik gelmeye devam etmekte, fatura faiziyle birlikte katlanarak artmaktadır.

Öte yandan elektrik dağıtım şirketleri, tarımsal sulama amaçlı elektrik kullanımında sayaç üzerinden abonelik tesis etmediği bazı durumlarda kaçak elektrik kullanıldığı iddiasıyla sistemsel abonelik numarası vermektedir. Bu durumun devamında çiftçi hem "kaçak elektrik kullandığı" iddiasıyla ödemesi mümkün olmayan yüklü faturalarla karşılaşmakta, hem de sulama döneminde elektriği kesilerek ürününü susuzluğa terk etmek durumunda kalmaktadır.

Elektrik Piyasası Kanununun Geçici 18. Maddesinde (Ek: 27/3/2015-6639/18 md.) (1) 1/1/2016 tarihine kadar, teknik ve teknik olmayan kayıplarının oranı ülke ortalamasının üzerinde olan dağıtım bölgelerinde, diğer dağıtım bölgelerinden farklı düzenlemeler yapılmasına, hedef kayıp-kaçak oranlarının bir önceki yılın gerçekleştirmeleri dikkate alınarak ve sonraki uygulama dönemleri de dâhil olmak üzere yeniden belirlenmesinde EPDK yetkili kılınmıştır.

Ancak dağıtım şirketleri EPDK'nın kararını da beklemeden, faturasını ödeyen-ödemeyen ayrımı yapmadan çiftçilerin sulama için kullandıkları elektriği keserek çift taraflı cezalandırmaya gitmektedir.

Bu kanun teklifi ile, çiftçinin sulama için kullandığı elektriğin kesilmemesi ve üreticinin dağıtım şirketleri tarafından kayıp-kaçak bahanesiyle mağdur edilmesinin önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Bu kanun teklifi ile, çiftçinin sulama için kullandığı elektriğin kesilmemesi ve üreticinin dağıtım şirketleri tarafından kayıp-kaçak bahanesiyle mağdur edilmesinin önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Bu kanun teklifinde yer alan 1. Maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tarımsal sulamada kullanılan sayacın içinden geçen elektrikle ilgili iş ve işlemlerle ilgili düzenleme yapılmıştır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

ELEKTRİK PİYASASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 17 nci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(12) Tarımsal sulama amaçlı kullanım için bağlanan elektrik sayaçlarının içinden geçen elektrik kaçak elektrik sayılamaz. Tarımsal sulama amaçlı elektrik kullanan abonelerin elektrik faturalarını ödememeleri durumunda elektrik kesintisi, sayaç sökme işlemi uygulanmaz, tarife üzerinden hesaplanacak harcama tutarı hasat dönemi sonunda toptan ödenir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanı kararı ile belirlenir.”

MADDE 2- 6446 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir:

“GEÇİCİ MADDE 32- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tarımsal sulamada kullanılan sayacın içinden geçen elektrikle ilgili iş ve işlemlerde Bu kanunun 17 inci maddesinin onikinci fıkrası hükümleri uygulanır.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.